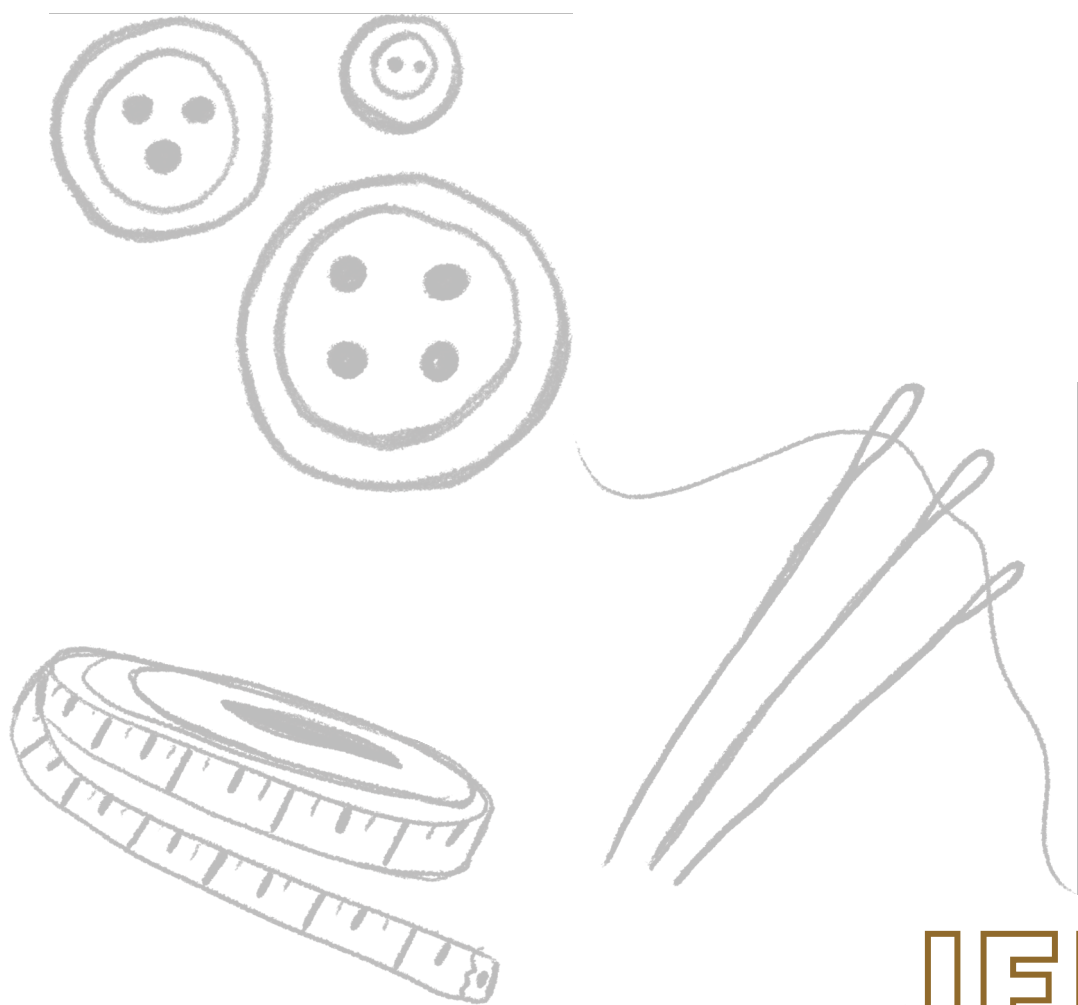

ŠATNÍK

ušij si svůj

E-BOOK

JEHLY A GALANTERIE

ÚVOD

Šicí stroj nestačí. Aby výsledek vypadal dobře a vydržel, potřebujeme správně vybrat jehly, nitě, zipy, pruženky i další galanterii.

V tomto e-booku si vysvětlíme:

- Jak vybrat vhodnou jehlu podle materiálu
- Co dělat, když se nit přetrhne
- Jaký zip nebo pruženku zvolit do sukně, legín nebo mikiny
- A co použít, když se necítíme na šití knoflíkové dírky

JEHLY

Při šití používáme vždy strojové jehly – tedy speciální jehly určené pro šicí stroj, nikoli ruční šití.

Domácí strojové jehly mají plochou stranu dříku (nahore) a sedí do běžných domácích strojů většiny značek.

Doporučujeme používat jehly značky, kterou doporučuje výrobce vašeho stroje – najdete ji v návodu nebo na webu výrobce (do domácích strojů nejčastěji používáme jehly značky Schmetz nebo Organ)

TYPY JEHEL

Universal	Většina běžných tkanin (bavlna, plátno, viskóza)
Stretch	Úplety a elastické materiály (jersey, lycra)
Jersey	Pleteniny, jemné úplety
Microtex	Jemné tkaniny (šifon, hedvábí, taft)
Jeans/Denim	Džíny, canvas, softshell
Leather	Kůže, koženka
Quilting	Pro prošívání více vrstev
Embroidery	Vyšívání

SÍLA JEHLY

Čím jemnější látka, tím tenčí jehla.

Čím silnější látka (džíny, softshell), tím silnější jehla.

VÝMĚNA JEHLY

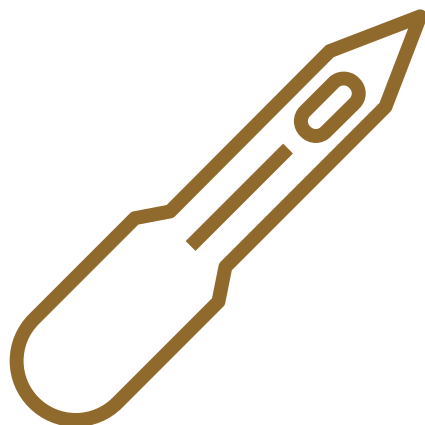
- Každých 8–10 hodin šití
- Při každé nové látce
- Pokud začne vynechávat stehy, trhat nit nebo "cvakat"

PROBLÉMY

- Stroj vynechává stehy
- Látka se natrhává nebo táhne
- Nit se třepí nebo trhá
- "Klubko" nitě pod látkou (často kombinace s napětím nebo nití)

V takovém případě může být jehla buď nekvalitní / zničená (ohnutá, nalomená) nebo špatně zvolená (typ, síla).

Jehlu vyměníme nebo zkusíme vyměnit za jiný typ / sílu.

NITĚ

TYPY NITÍ

- Polyesterová - Všestranná, pevná, ideální pro běžné šití
- Bavlněná - Na šití přírodních materiálů a na dekorativní šití
- Silk (hedvábná) - Na jemné materiály, luxusní vzhled
- Overlocková (konová) - Na overlock, pružnější, často tenčí
- Elastická - Pro pružné švy (např. pas u legín)

NEKVALITNÍ NIT

Nekvalitní nit poznáte už před začátkem šití.

Třepí se už při navíjení cívky, má nestejnou tloušťku nebo je "chlupatá" nebo se trhá při slabém tahu.

Pokud máte starší nitě (např. po babičce), na šití je nepoužíváme. Nitě mají svou "trvanlivost" a starou nití bychom zbytečně snížili kvalitu ušitého výrobku.

PŘETRŽENÁ NIT

Když se nám nit během šití přetrhne, zkontrolujeme:

- Kvalitu nitě (staré nitě se lámou)
- Napětí horní nitě – není příliš utažené?
- Typ jehly a její stav
- Správné navlečení stroje

ZIPY

TYPY ZIPŮ

- Spirálový běžný - Mikiny, halenky, kalhoty
- Spirálový (skrytý) - Šaty, sukně (nenápadné zapínání)
- Kostěný (plastový) - Silnější oděvy např.: bundy, kabáty
- Kovový - Džíny, batohy, dekorativní účel

- Dělitelný - Rozepínatelný (na bundy, mikiny)
- Nedělitelný - Nerozepínatelný (na sukně, kabelky, kalhoty)
- Nekonečný - Prodává se v metráži (ideální např. na povlečení)

DÉLKA ZIPU

Délku zipu nikdy neměříme na nastříhaném dílu z látky – protože tam už jsou zahrnuté přídavky na švy (horní a dolní), a výsledek by byl nepřesný.

Správný postup:

Podíváme se na stříhový díl, kam zip patří (např. střed zad u šatů, boční šev u sukně, přední díl u kalhot).

Změříme délku mezi označením začátku a konce zipu – ve většině stříhů jsou tato místa vyznačena (např. šipka „začátek zipu“, značka v pase nebo pod zipem).

Při měření odečítáme přídavky na švy – tedy měříme délku podle stříhu bez přidání.

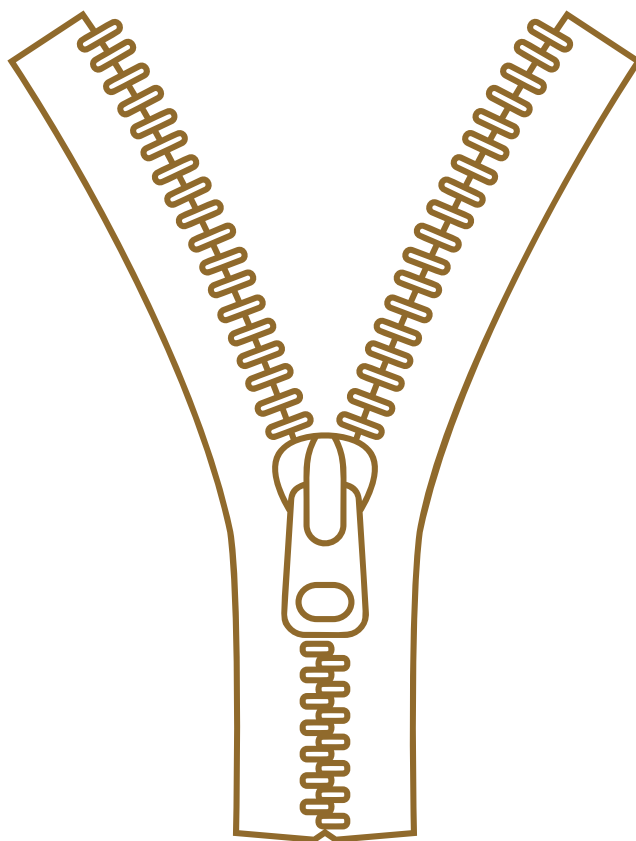
ZKRÁCENÍ ZIPU

Co když ale zip ve správné délce neseženeme?

To je velmi častý problém, protože zipy se prodávají v délkách po 5 centimetrech (20, 25, 30....)

Tam, kde používáme nedělitelný zip, můžeme jednoduše všít zip delší (spodní část bude přebývat z rubu oblečení).

U dělitelných zipů je to složitější, tam potřebujeme délku přesně, aby šel zip odshora dolů rozepnout. Máme dvě možnosti - buď zip zkrátíme tak že několik horních zoubků odstraníme kleštičkami nebo upravíme stříhový díl (např. mikinu o 2 cm prodloužíme)

PRUŽENKY (GUMY)

Pruženka (guma) je nepostradatelný pomocník – používáme ji na pas, rukávy, nohavice, spodní prádlo, sportovní oblečení i doplňky.

Při výběru pruženky se díváme na:

- Typ pruženky (dle použití a konstrukce)
- Šířku a tloušťku
- Pružnost a tuhost (některé jsou měkčí, jiné pevnější)
- Vzhled (chceme, aby byla vidět nebo skrytá?)

TYPY PRUŽENEK

- Plochá pruženka - Klasická široká pruženka pro použití v pase (sukně, kalhoty, legíny). Všívá se nebo vkládá do tunýlku. Běžné šířky: 2–5 cm.
- Plochá prádlo/prádlová pruženka - Jemnější, měkčí verze ploché pruženky. Vhodná pro přímý kontakt s tělem – podprsenky, spodní prádlo, noční košilky.
- Lemovací pruženka - Pruženka určená k lemování okrajů – překládá se napůl a obepíná okraj látky. Ideální na pružné oděvy, sportovní prádlo, dětské oblečení.
- Kulatá pruženka - Tenká, kulatá gumička. Není vhodná do pasu – používá se do tunýlků, kapucí, doplňků. Méně pohodlná na kůži.
- Knoflíková pruženka - Speciální pruženka s otvory na knoflíky. Umožňuje nastavení velikosti – skvělá pro dětské oblečení, těhotenské kalhoty.

KNOFLÍKY

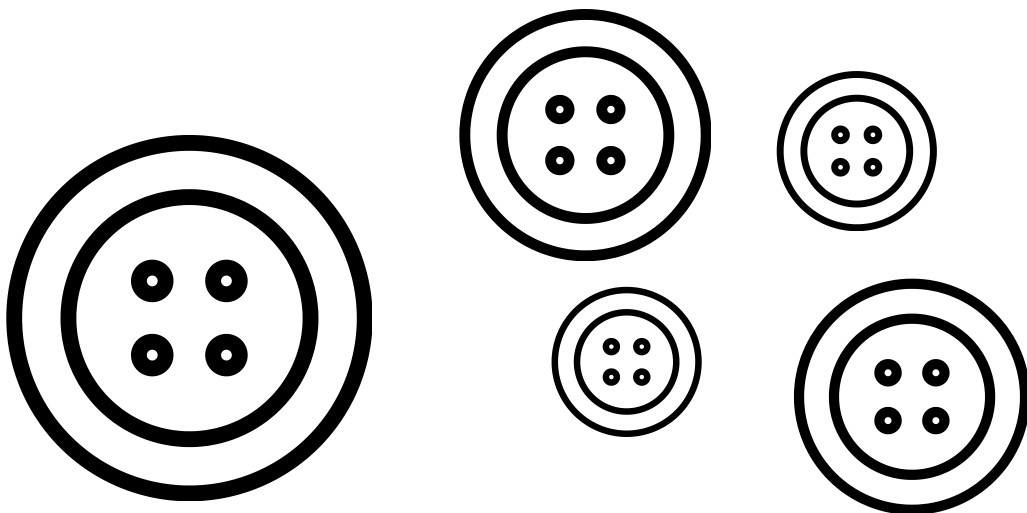
Knoflíky jsou jedním z nejtradičnějších způsobů zapínání oděvu – najdeme je na košilích, halenkách, sukních, šatech i kabátech. Plní nejen funkci, ale i estetickou roli – mohou být nenápadné nebo výrazné, minimalistické nebo ozdobné.

Pro začátečníky ale může být šití knoflíkové dírky výzvou. Dobrá zpráva je, že nemusíme se knoflíkům vyhýbat – můžeme si vybrat jednodušší alternativy, nebo začít s dekorativním knoflíkem a jiným druhem zapínání.

ALTERNATIVY

Pokud se se strojem teprve seznamujeme, je šití knoflíkové dírky trochu oříšek, pojďme se podívat na typy zapínání, kterými můžeme knoflík nahradit.

- Patentky (druky) – snadné našítí, ideální pro začátečníky
- Háčky a očka – u kalhot, sukní
- Dekorativní knoflíky bez funkce + skryté zapínání (zip, patentka)

Tento e-book vytvořila Tereza Ehrenbergerová, lektorka šití, autorka stříhů Dnes šiju a zakladatelka projektu UŠIJ SI SVŮJ ŠATNÍK. Věnuje se praktickému šití pro začátečníky, zaměřuje se na jednoduchost, pochopitelnost a radost z tvorby.

Tento materiál je autorským dílem a je určen výhradně pro osobní potřebu čtenáře. **Jakékoli šíření, kopírování, úpravy nebo další komerční využití bez písemného souhlasu autora jsou zakázány.**

Děkuji, že respektujete mou práci a pomáháte udržovat férové prostředí mezi tvůrci.

dnes • šiju

www.dnessiju.cz

dnessiju@dnessiju.cz

Najdete nás také na Facebooku a Instagramu.